

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

FACULTAT DE BELLES
ARTS DE SANT CARLES

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

Facultat de Belles Arts

Cocobriski. Llibre il·lustrat.

Treball Fi de Grau

Grau en Belles arts

AUTOR/A: Soler Frances, Mireia

Tutor/a: Poveda Coscollá, María Carmen

CURS ACADÈMIC: 2023/2024

RESUM I PARAULES CLAU

Desenvolupament d'un llibre il·lustrat dirigit al públic infantil, titulat Coco Briski, que narra la història d'un xiquet malalt que somia amb poder ser com els altres. Coneix a un estrany follet provinent de la lluna i amb ajuda de la seua màgia viuen les aventures amb les que el xiquet somiava. El llibre tindrà vint-i-dos dobles pàgines d'extensió, amb il·lustracions i textos originals. La intenció d'este projecte és aconseguir que funcione com a carta de presentació cap a editorials i dur a terme la seua posterior publicació, a més de servir com a objecte d'estudi personal tant a nivell teòric com pràctic.

Paraules Clau: Llibre il·lustrat; infantil; fantasia; imaginació; diversió; amistat.

ABSTRACT AND KEYWORDS

Development of an illustrated book aimed at children, titled "Coco Briski," tells the story of a sick boy who dreams of being like the others. He meets a strange elf from the moon, and with the help of the elf's magic, they live the adventures the boy dreams of. The book will consist of twenty-two double pages, with original illustrations and texts. This project intends to serve as a portfolio piece for presentation to publishers and to achieve its subsequent publication, in addition to serving as a personal study object both theoretically and practically.

Keywords: Illustrated book; children; fantasy; imagination; fun; friendship.

AGRAÏMENTS

En primer lloc, agrair a ma mare, per facilitar-me estudiar Belles Arts, per crear aquesta història amb mi i per sempre animar-me a fer projectes nous. A Jordi, el meu cosí, l'altre artista de la família, el meu referent, per els seus consells i indicacions que m'han fet millorar. També vull agrair a Carles, la meua parella, per sempre creure en mi quan jo no ho feia, per la seua paciència i les seues paraules d'admiració cap aquest treball. A les meues amigues de la carrera, per sempre expressar-me la seua admiració cap al meu art i estar prop. Per últim, a Maria del Carmen Poveda Coscolla, la tutora d'aquest Treball Final de Grau, pels seus consells i la seua implicació.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
2. OBJECTIUS	6
3. METODOLOGIA	6
4. PROCÉS CREATIU DE COCO BRISKI	7
4.1 MARC TEÒRIC	7
4.1.1 <i>Què és el llibre il·lustrat?</i>	7
4.1.2 <i>La il·lustració infantil</i>	8
4.1.3 <i>Realitat i ficció</i>	9
4.1.4 <i>Aprenentatges per al TFG durant la carrera.</i>	10
4.2 REFERENTS	11
4.2.1 <i>David Sierra Listón</i>	11
4.2.2 <i>Patricia de Pedro</i>	12
4.2.3 <i>Kate Pellerin</i>	12
4.2.4 <i>Vanessa Morales</i>	13
4.2.5 <i>Beatrice Blue</i>	13
4.3 DESENVOLUPAMENT DE COCO BRISKI	14
4.3.1 <i>El meu germà, Víctor y el conte de la meua mare</i>	14
4.3.2 <i>Adaptació del conte</i>	14
4.3.3 <i>Disseny dels personatges</i>	15
4.3.4 <i>Esbossos de les pàgines i textos del llibre</i>	17
4.3.5 <i>Realització de les il·lustracions</i>	18
4.3.6 <i>Expressió corporal</i>	19
4.3.7 <i>Ombres i llums</i>	19
4.3.8 <i>Revisió de la portada y la contraportada</i>	20
4.3.9 <i>Procés d'elecció de la tipografia</i>	22
4.3.10 <i>Maquetació i impremta</i>	22
4.4 RESULTAT FINAL	23
5. CONCLUSIONS	27
6. REFERÈNCIES	27
6.1 BIBLIOGRAFIA	27
7. ÍNDEX DE FIGURES	29
8. ANNEXOS	31

1. INTRODUCCIÓ

“Para viajar lejos no hay mejor nave que un libro.”

Emily Dickinson

En aquest treball es veu arreplegada la planificació i posterior producció d'un llibre il·lustrat de caràcter infantil, anomenat Coco Briski, el qual gira entorn d'un conte inventat que ens contava ma mare al meu germà i a mi de xicotets.

El llibre conta la història de com un dia, Víctor un xicotet xiquet amb una malaltia muscular que li impedeix córrer i jugar com els altres xiquets, coneix a un estrany i màgic follet que viu a la lluna, el qual amb els seus poders ajudarà a Víctor a viure les aventures amb les que sempre ha somiat.

Amb aquest llibre he volgut tractar el cas del meu germà, que també es la realitat que viuen molts xiquets malalts de no poder fer tot el que desitgen i el molt que els ajuda dia a dia l'amistat i l'afecte d'un amic. He mesclat aquest tema amb la fantasia, la màgia i les aventures perquè els xiquets que lligen el llibre es divertisquen i gaudisquen d'aquestes aventures, però sempre amb un toc de realitat i aprenentatge.

La majoria dels dubtes que m'assaltaven a l'hora de decidir el projecte a realitzar, es poden resumir en la meua incessant motivació per crear un treball que fora digne de ser una carta de presentació cap a una editorial, i al mateix temps em suposara un repte a mi mateixa, per la qual cosa el llibre il·lustrat complia amb tot el que m'auto exigia. És per això que, encara que el meu treball personal està enfocat sols al món de la il·lustració, vaig decidir com a objectiu principal reptar-me a mi mateixa a participar en el laboratori d'aprenentatge que comporta la construcció global d'un llibre il·lustrat, tant redactant el text com il·lustrant-lo.

Les fases que conformarien íntegrament el projecte pràctic partirien amb el disseny dels personatges principals, l'escriptura del conte, la qual cosa posteriorment portaria a la realització del storyboard i els esbossos de les diverses pàgines, la construcció de les arts finals i finalment la maquetació global del llibre. Aquest llibre pretén ser el primer d'una amplia col·lecció de contes sobre les aventures de Víctor i Coco Briski.

Una vegada descrita la part pràctica del projecte, és convenient realitzar una breu descripció de les etapes que componen el treball teòric. La memòria del projecte es divideix en tres parts fonamentals. En primer lloc, l'apartat que explica la cerca de referents, informació i documentació previa a la realització del llibre. En segon lloc, la part més llarga i metòdica de la memòria, que recull tot el procés del desenvolupament del projecte pràctic. Per últim les conclusions, on es realitza una autocrítica reflexionant sobre el resultat final i els objectius aconseguits, seguides dels annexos amb imatges rellevants del projecte.

2. OBJECTIUS

Els principals objectius que s'han plantejat són:

- Desenvolupar un projecte de llibre il·lustrat a partir d'una història original de fantasia amb una part de realitat.
- Elaborar un producte d'aquestes característiques professionalment de qualitat, tant a nivell artístic com tècnic.
- Contar una història interessant i atractiva mitjançant imatges i diàleg.

El primer objectiu implica la creació d'un llibre il·lustrat amb una trama que captive els lectors joves, combinant un món màgic amb aspectes recognoscibles de la vida quotidiana. Aquesta barreja permet als xiquets identificar-se amb els personatges i situacions, alhora que es deixen portar per l'encant de la fantasia. La narrativa ha de tenir una estructura clara, amb personatges ben definits i una trama coherent que mantingui l'interès dels lectors al llarg del llibre.

El segon objectiu és fonamental per assegurar que el llibre no només sigui creatiu sinó també atractiu i ben presentat, perquè persones de qualsevol edat puguin gaudir-lo. Això implica utilitzar tècniques d'il·lustració adequades, mantenint una coherència estilística en totes les pàgines, i assegurant una maquetació professional que faci el text i les imatges fàcils de seguir. La preparació dels arxius per a la impressió ha de complir amb els estàndards de la indústria per garantir un resultat final d'alta qualitat.

Per últim, el tercer objectiu és clau per captar l'atenció dels xiquets. Les il·lustracions han de complementar i enriquir la narrativa escrita, transmetent emocions, accions i detalls de la trama. Els diàlegs han de ser naturals i accessibles, utilitzant un llenguatge que els infants puguin entendre fàcilment. La interacció entre text i imatges ha de ser harmònica, assegurant que treballen conjuntament per explicar la història de manera coherent i atractiva, creant una experiència de lectura immersiva i memorable.

3. METODOLOGIA

Podem dividir el meu projecte de llibre il·lustrat en quatre etapes que ajudaran a complir els objectius establerts.

Primer, escriuré junt a ma mare la història original de fantasia que ens contava a Víctor i a mi de xicotets. Aquest procés implicarà la creació dels personatges principals, Víctor i Coco Briski, i l'elaboració de la trama que

involucrarà aventures emocionants i missatges d'amistat i superació significatius per als lectors infantils.

A continuació, dissenyaré els personatges i els escenaris. Em recolzaré de referents com David Sierra Listón i altres il·lustradors per a enriquir les meues il·lustracions. A través d'esbossos preliminars, definiré l'aspecte visual dels personatges i els escenaris de cadascuna de les pàgines, assegurant-me que totes les il·lustracions segueixen una paleta de colors i un mateix estil per a que siga coherent amb la història.

Un cop tinga els esbossos, començaré a treballar en les il·lustracions finals utilitzant una tableta gràfica Wacom Cintiq 16 com a eina de treball. Donaré color a les il·lustracions utilitzant sols dos o tres pinzells creant textures amb tintes planes i una paleta de colors reduïda i harmoniosa. Les il·lustracions seran a doble pàgina, de manera que cada imatge tindrà una mida de 21x42cm quan el llibre estigui obert, predominant la imatge sobre el text.

Per últim, il·lustraré la portada i contraportada i passaré a la maquetació del llibre, tenint en compte el format quadrat, l'enquadernació amb tapa dura i un tipus de paper resistent i durador. A més, dissenyaré guardes atractives amb motius espacials per introduir els lectors en l'univers de la història des del primer moment.

4. PROCÉS CREATIU DE COCO BRISKI

4.1 MARC TEÒRIC

4.1.1 *Que és el llibre il·lustrat?*

És crucial aclarir què s'entén per un llibre il·lustrat, ja que sovint es confon amb l'àlbum il·lustrat o s'utilitzen tots dos termes indistintament. Segons Hanán Díaz (2007), en l'àlbum il·lustrat "no n'hi ha prou que existisca esta interconnexió de codis, ha de prevaldre tal dependència que els textos no puguen ser entesos sense les imatges i viceversa. És a dir, han de sotmetre's a una interdependència de codis" (p. 9). Això implica que la il·lustració i el text són inseparables en l'àlbum il·lustrat, la qual cosa contrasta amb el llibre il·lustrat, on és el text el que complix la funció narrativa principal. En este últim, les imatges acompanyen i fan costat al text, però se supediten a ell. Encara que les il·lustracions poden potenciar i complementar al text, atorgant-li una atmosfera, un to o un registre específic, el text sempre té prevalença i autonomia enfront de les imatges. És a dir, en un llibre il·lustrat, la història pot comprendre's perfectament sense les imatges, ja que la narrativa textual roman inalterable (Galimatazo, s.f.).

En resum, mentres que el llibre il·lustrat es basa en el "llenguatge textual per a narrar", l'àlbum il·lustrat depén de la interacció entre el llenguatge

textual i visual, creant una relació d'interdependència on un no pot existir sense l'altre (Galimatazo, s.f.). Esta anàlisi ens acostava al concepte de *écfrasis*, que pot prendre dos camins: "com la descripció no reduïda a la imatge artística" i "com la descripció reduïda a la imatge artística" (Agudelo, 2011, p. 80). Per a este projecte de llibre il·lustrat, es proposa que existisca una relació complementària entre el text i la imatge, encara que la il·lustració es limitarà a la descripció, seguint l'enfocament del llibre il·lustrat on el text preval.

Este enfocament assegura que, encara que les il·lustracions en el meu projecte jugaran un paper important en la creació d'atmosfera i to, el text serà completament autònom i capaç de sostindre la narrativa per si mateix. Esta elecció metodològica està alineada amb la tradició del llibre il·lustrat, on les imatges servixen com un complement estètic i narratiu sense ser indispensables per a la comprensió de la història.

4.1.2 La il·lustració infantil

La il·lustració és, segons Arcadio Lovato (2000), "un dels múltiples mitjans que utilitza el pintor per a expressar-se, i la il·lustració infantil és un aspecte dirigit a la infància i als lectors interessats en ella". Aquest autor també va suggerir que les il·lustracions en els llibres per a infants eren una eina que ajudava a desenvolupar i millorar les concepcions estètiques dels xiquets.

La il·lustració infantil és la que està destinada als xiquets, s'encarrega de contar o acompanyar una història a través de dibuixos atractius i cridaners per als xiquets. Sobretot en el cas de la il·lustració per a xiquets que encara no saben llegir o que estan començant a fer-ho.

A més d'acompanyar al text d'un llibre o conte per a xiquets, la il·lustració infantil ha de ser apropiada per a l'edat del públic a la qual es dirigeix. Segons Pedro Cerrillo i Santiago Yubero (2003, pp. 237-244), partint dels estadis de Piaget pot establir-se la relació del xiquet i de l'adolescent amb la literatura en quatre etapes: estadi sensoriomotriu (0-2 anys), estadi preoperacional (2-7 anys), estadi operacions concretes (7-11 anys), estadi operacions formals (a partir dels 11 anys).

El meu llibre va dirigit al rang d'edat de la tercera etapa,, estadi operacions concretes (7-11 anys), on el seu coneixement és molt més estructurat que en l'estadi anterior, la seua capacitat per a comprendre de manera més teòrica es fa molt més visible, en este estadi "El xiquet entén i aplica operacions o principis lògics per a interpretar les experiències en forma objectiva i racional. El seu pensament es troba limitat pel que pot veure, sentir, tocar i experimentar personalment". (Beger, 2007, 47)

En general, la il·lustració infantil ha de procurar evitar temes violents i que resulten desagradables. No obstant això, no tenen perquè evitar els complicats i que poden ser un poc polèmics. De fet, les il·lustracions infantils poden ajudar a l'explicació de temes complexos, com les malalties. Amb els llibres infantils, els xiquets poden assimilar conceptes que, d'altra manera, resultaria molt complicat explicar-los.

Delibes (1994, pp. 16-17) destaca en la Literatura Infantil: tema adequat, linealitat i breuetat:

El tema no té perquè ser simple, cursi ni edulcorat, però sí que ha de caure dins del seu món o excitar la seua imaginació. El tema que triem no ha de deixar-los insatsfets ni indiferents, però tampoc té per què ser exclusiu per a ells. Vull dir que un gran tema per a un relat infantil serà aquell que no sols enlluerne als xiquets, sinó que desperte en l'adult les seues nostàlgies d'infància o els seus sentiments de llavors [...] La Literatura Infantil que, com hem dit, no demanda un estil propi –excepte en el cas de xiquets de molt pocs anys– sí que requereix una determinada extensió... Al xiquet, immers ja en la peripècia, hem de facilitar-li l'accés cap al desenllaç, ja que el molesta qualsevol interrupció, qualsevol ornament que frene o desvie el seu interès.

4.1.3 Realitat i ficció

“Des d'una perspectiva purament formal, la metaficció és un tipus d'escriptura que crida l'atenció sobre la seua forma o sobre el seu propi procés de construcció (convencions, trama, personatges, instància narrativa...), mostrand sense embuts la seua naturalesa artificial i qüestionant la relació entre ficció i realitat” (De Amo, 2010, pp. 21-22).

Tot i que l'objectiu principal de la metaficció en l'àmbit de la literatura infantil és de caràcter lúdic, gràcies a ella els joves lectors coneixeran el funcionament i els mecanismes interns de la literatura, involucrant-los i mostrand-los les convencions del text i la seua experimentació.

El meu llibre combina la realitat amb la ficció, com el llibre "Alicia en el país de les meravelles" de Lewis Carroll (1865). La història comença contant la vida de Víctor, el xiquet protagonista, basada en la vida del meu germà. Amb l'aparició del follet màgic Coco Briski, la trama passa a centrarse en un món de ficció ple de màgia i fantasia. Aquesta transició deixa a la imaginació dels lectors la decisió de si l'aventura a la lluna és real o simplement un somni de Víctor. De manera similar, en "Alicia en el país de les meravelles", al final, es revela que Alicia estava dormint, creant així la incertesa en el lector sobre què part de la història és realitat i què és ficció.

Fig. 1. El Conill Blanc. Primera il·lustració de John Tenniel per a Alicia en el país de les meravelles.

4.1.4 Aprenentatges per al TFG durant la carrera.

Abans i durant el procés de creació d'aquest projecte, he pogut adquirir coneixements de diverses assignatures cursades en la carrera. En primer lloc, a tercer curs, vaig fer l'assignatura de Teoria de la Il·lustració i del Disseny Gràfic, impartida per Fernández Carceller, Meritxell i Jiménez Mayordomo, Pedro. En aquesta matèria, vaig fer un treball que consistia en il·lustrar una pàgina del llibre que volguera. Vaig triar la primera aparició de Luna Lovegood en el llibre *Harry Potter y la Orden del Fénix* (J.K. Rowling, 1995).

Fig.2. Il·lustració de Luna LoveGood per a l'assignatura de Teoria de la Il·lustració i del Disseny Gràfic.(2022).

Aquell moment va ser un punt d'inflexió per a triar el tema del meu Treball Final de Grau, ja que vaig gaudir molt il·lustrant un dels meus personatges preferits de la cultura popular amb el meu estil. A la il·lustració podem veure com, ja en aquell moment, els meus personatges tenen boques i ulls grans i expressius, així com colors plans amb textures detallades.

Una vegada amb la idea del projecte clara, en quart de carrera vaig poder cursar l'assignatura de Narrativa Seqüencial: Còmic, impartida per Sanz Mariscal, Alberto. En aquesta assignatura vaig poder aprofitar dos dels projectes per a començar i avançar algunes de les il·lustracions del llibre. Un dels treballs consistia en la creació de tres pàgines d'un còmic i la seua respectiva portada, podien ser pàgines d'un text existent o d'un text propi. Així que vaig decidir il·lustrar en format de còmic la primera part del conte.

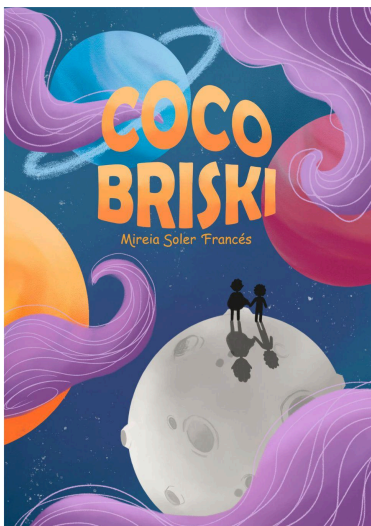

Fig.3. Portada del projecte 2 de Narrativa Seqüencial: Còmic.

Fig.4. Pàgina 1 del projecte 2 de Narrativa Seqüencial: Còmic.

Fig.5. Pàgina 2 del projecte 2 de Narrativa Seqüencial: Còmic.

El projecte final de l'assignatura tractava de la realització d'un llibre il·lustrat de entre huit a deu pàgines més la portada, amb temàtica lliure. Així doncs, vaig començar la primera meitat del llibre. Tot i que, durant l'any he fet alguns

canvis en les il·lustracions que vaig entregar, la gran majoria de pàgines les he pogut aprofitar per al Treball Final de Grau. A més, aquest treball va ser molt útil ja que, al imprimir-lo per a l'entrega vaig poder veure com quedaven els colors en diferents tipus de paper.

4.2 REFERENTS

A continuació, es realitza un anàlisi dels referents artístics més significatius que m'han influenciat i inspirat en el procés de realització d'aquest projecte, incloent-hi una revisió de les seues tècniques, estils i obres més destacades, així com l'impacte que aquests elements han tingut en la conformació de la meua obra.

4.2.1 David Sierra Listón

David Sierra Listón va nàixer a Madrid l'any 1987. Després de finalitzar el Batxillerat d'Arts, va cursar estudis superiors d'il·lustració en la Escuela Arte 10 de Madrid, on l'any 2012 li van concedir el premi Aurelio Blanco per el seu treballant per a importants editorials com Grupo Planeta, SM, La Galera, Penguin Random House o Edelvives. Les seues obres han arribat a publicar-se en països com Itàlia, Estats Units o Corea del Sud.

Aquest artista és conegut per il·lustrar diversos llibres populars. Alguns dels seus contes més venuts inclouen la sèrie "Anna Kadabra" escrita per Pedro Mañas, amb títols com *El Club de la Luna Llena* (Mañas & Sierra, 2020) i *Un Monstruo en la Bañera* (Mañas & Sierra, 2020). També ha treballat en la sèrie "Los Rescatadores Mágicos" per Sabrina Catdoor i en *La Bruja que no quería ser Princesa* (Isern & Sierra, 2020) de Susanna Isern. Una vegada més, amb el llibre *Cuentos Criminales* (Mañas & Sierra, 2017) escrit per Pedro Mañas.

Aquest il·lustrador espanyol juga amb les diferents pinzellades per a donar textura de llapis de colors a les seues imatges. Si observem amb atenció la seua obra, veiem que quasi sempre utilitza el mateix tipus de pinzell per a tot el procés, aconseguint agregar gran quantitat de detalls a cada il·lustració. Aquesta tècnica li permet crear imatges amb una riquesa visual única, on cada traç aporta a la complexitat de l'escena. Un dels aspectes que fa el seu estil especial és la seua manera particular de colorejar. Aquesta consisteix en deixar xicotets espais en blanc, imitant la tècnica de pintar en un quadern.

Per al meu llibre, volia aconseguir un efecte similar perquè pense que aquesta tècnica encaixa perfectament amb la meua història. La textura i la manera en què les imatges semblen estar dibuixades a mà afegeixen proximitat al públic infantil. Per aquestes raons, David Sierra es un dels meus principals referents pel que fa a la manera de colorejar les pàgines del meu projecte.

Fig.6. Isern, S . (2020). *La bruja que no quería ser princesa*. [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de David Sierra Listón.

Fig.7. Maña, P . (2020). *Anna Kadabra: Un monstruo en la bañera*. [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de David Sierra Listón.

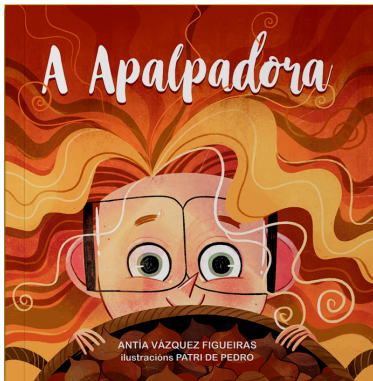

Fig.8. Vázquez, A. (2022). *A Apalpadora*. [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de Patricia de Pedro.

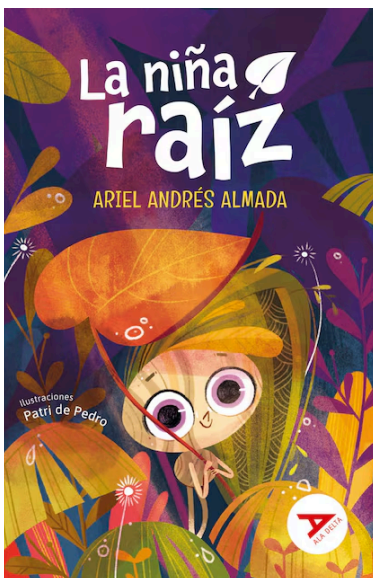

Fig.9. Almada, A. (2022). *La niña raíz*. [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de Patricia de Pedro.

Fig.10. *Hace frío en casa*. (2024). Il·lustració de Kate Pellerin.

4.2.2 Patricia de Pedro

Patricia de Pedro va naixer l'any 1984, viu a Huesca. Al finalitzar de cursar estudis d'il·lustració en el Colegio San Telmo de Málaga, centra la seua carrera professional en la il·lustració de llibres infantils. Ara treballa des de casa, reinventant vells contes infantils i dissenyant personatges extravagants.

Alguns dels llibres més rellevants que ha il·lustrat son *La misión de los fantasmas* (Palmiolo & de Pedro, 2022) escrit per Isaac Palmiolo, *La niña raíz* (Almada & de Pedro, 2022) de Ariel Andrés Almada, *Viaje al País del Ajedrez* (Green & de Pedro, 2021), escrit per Shia Green, *A Apalpadora* (Vázquez & de Pedro, 2022) de Antía Vázquez Figueiras.

Igual que David Sierra Listón, aquesta il·lustradora juga amb els pinzells creant les diferents textures que podem observar en els seus dibuixos. Els seus estils son molt semblants, i per això en el moment de colorejar les meues il·lustracions també m'he guiat de la seua obra. Per al disseny dels personatges l'he utilitzada com a referent, ja que el seu estil és molt proper al meu, especialment en la representació dels ulls grans i expressius dels seus personatges. Aquests elements contribueixen a donar vida i emoció a les seues creacions, fent que els personatges resulten més atractius i accessibles per al públic infantil.

4.2.3 Kate Pellerin

Kate Pellerin es una il·lustradora canadenca. Va estudiar durant tres anys en el Ontario College of Art & Design (OCAD) i també va completar una Diplomatura en Seneca College per al programa d'il·lustració, especialitzant-se en il·lustracions infantils. Actualment, es instructora en Seneca Polytechnic y també treballa com il·lustradora independent. És més coneguda per el seu nom artístic Poopikat.

Alguns dels seus projectes més coneguts són *Listen To Your Inner Voice* (Flores & Pellerin, 2022) escrit per Catherine Flores i *Magical Woodland Coloring Book: 30 Illustrations of an Enchanting Forest Getaway* (Pellerin, 2024) un llibre amb trenta il·lustracions per a colorejar. El seu projecte més recent és *Being Different is Truly Magnificent* (Marton & Pellerin, 2024), un llibre infantil il·lustrat, escrit per els bessons Marton aquest any 2024.

Per a dibuixar tant l'exterior com l'interior de la Casa de Coco Briski, he pres referències de les acolorides il·lustracions de Kate Pellerin. Per a l'interior volia una casa plena d'objectes màgics i de molts colors, que creara la necessitat d'observar cada detall de la pàgina. Dibuixar escenes no és el meu fort, però aquesta artista m'ha ajudat amb les formes i perspectives. La influència de Pellerin m'ha permès donar vida a la casa de Coco Briski, dotant-la d'una

Fig.11. Markle, S. (2023). *Could You Ever Dive With Dolphins!?* [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de Vanessa Morales.

Fig.12. Lavoie, L. (2023). *Monster Baker*. [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de Vanessa Morales.

Fig.13. Blue, B. (2023). Il·lustració per a la col·lecció Càpsula amb Estudio Niksen.

riquesa visual que atrau l'atenció dels lectors i els convida a explorar cada racó del dibuix.

4.2.4 Vanessa Morales

Vanessa Morales es una il·lustradora i artista independent de Chiapas (Mèxic), es va graduar amb una llicenciatura en Disseny Gràfic i Especialització en Il·lustració. El seu treball avarca la il·lustració, publicacions, animació i videojocs. Treballa desde casa per a empreses nacionals i internacionals.

Alguns dels seus llibres més coneguts són, *Could You Ever Dive With Dolphins!?* (Markle & Morales, 2023) escrit per Sandra Markle i *Monster Baker* (Lavoie & Morales, 2023) per Laura Lavoie. També ha col·laborat en projectes d'animació i videojocs com a dissenyadora de personatges i concept artist, més recentment: Huevocartoon (Mèxic), proyectos indie (Colombia i Argentina) i altres.

Aquesta il·lustradora és una bona referent pel que fa al disseny de personatges expressius i característics. El més important del meu conte son els dos protagonistes, Víctor i Coco Briski, per això van ser el primer que vaig dissenyar. En el meu estil es poden observar orelles, ulls i boques grans i expressives, perquè les emocions i estats d'ànim dels personatges s'entenguen més fàcilment, igual que en l'obra de Vanessa Morales. Aquesta influència m'ha ajudat a crear personatges que no només són visualment atractius, sinó que també expressen clarament els seus sentiments i personalitats, enriquint així la narrativa del meu conte.

4.2.5 Beatrice Blue

Beatrice Blue és una autora, il·lustradora i directora d'art, treballa tant en la indústria editorial com en la d'animació. Ha treballat per a Huion, Hasbro, DreamworksTV, mitjans de comunicació DHX, Procreate, 3D total, Nickelodeon, Harper Collins, LG, Penguin Random House, Literatura SM, Houghton Mifflin Harcourt, Lonely Planet y Quarto entre altres.

Algunes de les seues obres més conegudes son, *Once Upon a Dragon's fire* (Blue, 2020); *Wonder, the art and practice of Beatrice Blue* (Blue, 2020); *Once Upon a Mermaid's tail* (Blue, 2021); *Once Upon a Witch's Broom* (Blue, 2023) i l'aclamat per la crítica *Once Upon a Unicorn Horn* (Blue, 2019). Totes aquestes obres han sigut escrites i il·lustrades per aquesta artista.

Aquesta artista juga molt amb les llums i les ombres en les seues il·lustracions, estan plenes de detalls que juguen amb la llum per ressaltar elements específics i generar una atmosfera única. En el meu llibre, la llum és

Fig.14. Blue, B. (2023). Il·lustració del llibre *Once Upon a Witch's Broom*.

Fig. 15. El meu germà Víctor amb quatre anys.

un element important i recurrent en algunes pàgines, sobretot quan apareix l'estrela que brilla i il·lumina el seu voltant. Per tant m'he ajudat de les il·lustracions de Beatrice Blue per a treballar les llums i les ombres de la millor manera possible. Així, he pogut aconseguir que les meues pàgines transmeten una sensació de calidesa i màgia, alineant-se perfectament amb la temàtica del meu conte i millorant l'experiència visual del lector.

4.3 DESENVOLUPAMENT DE COCO BRISKI

4.3.1 *El meu germà, Víctor y el conte de la meua mare*

Víctor és el meu germà major, dos anys més gran que jo. Ara té vint-i-quatre anys. Quan tenia tres anys, els nostres pares van començar a notar que caminava de puntetes, que entropessava sovint i que no podia obrir bé les mans. Així va començar el que ara és tota una vida de visites de metge en metge i d'hospital en hospital, vint-i-un anys i tres operacions sense resultats. A hores d'ara no sabem quina malaltia té, però sabem que no té cura i que empitjora amb l'edat.

El meu germà fa molt de temps que es va rendir; creu que no pot fer una vida normal, que no pot viure sol, que no trobarà parella i que molesta als altres. Jo crec que pot fer tot això i més. Per aquesta raó he fet aquest llibre, voldria que el Víctor de deu anys mai es rendira, que somiara en arribar lluny i en aconseguir el que es proposa. Aquest llibre és per a tots els xiquets i xiquetes que han de viure la vida amb més dificultats i amb un esforç extra, perquè no deixen de somiar.

No sé si els records que tinc de la meua infància són perquè realment els recorde o perquè tinc tantes fotografies i vídeos que puc revivre-la en qualsevol moment. Un dels meus records preferits sempre seran les històries inventades que ens contava ma mare abans d'anar a dormir, quan encara compartia habitació amb el meu germà.

La història que més es repetia era: Coco Briski, el xiquet que vivia en la lluna. Les nits de lluna plena, abans de dormir, ma mare ens deia que miràrem atentament la lluna perquè allí vivia Coco Briski, un xiquet com nosaltres, que volia ser el nostre amic. El nom el vam elegir entre els tres, sempre he pensat que provenia del coco i la bresquilla, almenys així m'ho imagine jo.

4.3.2 *Adaptació del conte*

Vaig començar el Treball Final de Grau a principis d'aquest curs, però la idea la tenia clara molt abans, sabia que volia il·lustrar un llibre infantil, però no sobre qualsevol història, havia de ser significativa per a mi. Un dia, parlant amb ma mare sobre anècdotes de la infància vam recordar el conte de Coco Briski. Em va dir que eixa història la va inventar pensant en el meu germà. Un xiquet

que, des de la finestra de la seua habitació mirava la lluna desitjant ser com la resta i que allí dalt estava Coco Briski, un follet màgic que podia fer-ho realitat.

Encara que la major part del llibre conta una història plena de màgia i fantasia, he volgut incloure un poc de la realitat que va viure el meu germà. Açò es veu reflexat en una de les primeres frases del conte “El teu cos es mou diferent, com si sempre estigueres dins d’un vestit d’astronauta”. Aquesta frase li la va dir un metge a Víctor, però un poc cambiada, en canvi de dir-li vestit d’astronauta, li va dir armadura. No obstant això, per a que quedara més integrat i tinguera més sentit en la història, vaig optar per fer un xicotet canvi.

Fig.16. Celler, O. & T. Piet. *Totes les famílies del meu poble*. [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions d'Ariane Caldin.

El primer que vaig fer en tenir clar el projecte va ser escriure la primera meitat del conte amb l'ajuda de ma mare, perquè volia que participara en la creació del llibre, ja que la idea original era seua. La història es divideix en dues parts: la primera trobada de Víctor i Coco Briski, i l'aventura que viuen junts per l'espai, que li dona emoció al llibre i permet al lector conèixer millor els personatges.

Inicialment, tenia la intenció d'escriure el text en castellà per a arribar a un públic més ampli. No obstant això, en començar a redactar, em vaig adonar que d'aquesta manera el llibre perdia part de la seua essència i del seu significat. A casa meua, sempre s'ha parlat valencià, per tant ma mare ens contava el conte en aquesta llengua. Durant la cerca de referents vaig trobar varios llibres infantils en valencià com *Totes les famílies del meu poble* (Celler et al., 2022).

4.3.3 Disseny dels personatges

El que més il·lusió em feia al iniciar el projecte era dissenyar els dos personatges principals, perquè m'agrada crear personatges nous i feia temps que m'imaginava com seria Coco Briski amb el meu estil.

Coco Briski

Fig.17. Fitxa model Coco Briski.

Sempre m’he imaginat a Coco Briski amb la pell morena com la del coco i els cabells ataronjats com la bresquilla. Té el nas i les orelles punxegudes com els follets i una vestimenta amb una capa morada. És un poc més alt que Víctor perquè vull que sembli més major, ja que té 10 anys.

Pel que fa al seu caràcter, Coco Briski pot parèixer valent i segur de si mateix per la confiança que demostra al parlar, però quan es presenta el conflicte de la història, veiem que també té pors com qualsevol xiquet. Del seu passat i de la seua família no sabem molt, però pot ser en pròxims llibres alguna aventura els arribe a descobrir-ho.

Víctor

Fig.18.Fitxa model Víctor.

Per al disseny de Víctor m’he basat en el meu germà: cabell ros, ulls blaus i pell clara. Té les cames fines per la seua malaltia i porta un jersei gran de llana perquè la història transcorre en gener, ja que el seu aniversari es el dotze d’aquest mes. Al jersei porta una estrella brodada per el seu gran amor per l’espai.

Seguint amb el caràcter de Víctor, és un xiquet alegre i feliç, encara que cada cop més conscient de que és diferent, per tant, de vegades està trist i desil·lusionat al veure que no pot jugar amb els seus amics. A l’inici del conte té sis anys, però durant la història compleix set anys.

Estrela

Aquesta estrella tan carismàtica és un dels personatges que a partir d’ara serà recurrent en les històries de Coco Briski. És una xicoteta estrella groga, que un dia, s’allunya del cel nocturn atreta per l’olor d’unes galetes acabades de fer, amb tan mala sort que acaba atrapada en la xemeneia de Coco Briski.

No sabem si l’estrella té nom, però sí sabem que és molt alegre i juganera. Està molt agraïda amb Víctor per ajudar-la a eixir de la xemeneia, per això l’acompanyarà allà on vaja.

Personatges secundaris

Els personatges secundaris són els amics de l'escola de Víctor que sols apareixen tres vegades a l'inici del conte. La seua primera aparició és a la primera i segona pàgina, jugant en el parc, on Víctor no pot jugar perquè la seua malaltia no li ho permet. Després, apareixen per segona vegada a la pàgina sis, celebrant l'aniversari de Víctor. Per últim, a la pàgina set, estan els tres amics junt a Víctor, mirant bocabadats el telescopi que li han regalat.

En futurs llibres de la col·lecció de Coco Briski, tinc intenció que participen més activament en alguna de les aventures. Podent així, indagar més en les personalitats de cadascun d'ells i fer llibres més entretinguts i complets.

4.3.4 Esbossos de les pàgines i textos del llibre

Amb els personatges dissenyats, el següent pas va ser revisar i continuar escrivint el text del llibre. La primera part estava molt clara, però el repte era crear l'aventura; volia que el llibre contara amb un dilema a resoldre. Com que és el primer llibre de la col·lecció de contes que pretenc fer, és la presentació dels protagonistes, així que volia donar a conèixer on viu cadascun d'ells, fent-los resoldre un misteri a casa de Coco Briski.

Per a fer un llibre, cal tenir en compte que el nombre de pàgines ha de ser parell, ja que la impressió es realitza a doble cara. El meu llibre té quaranta-quatre pàgines, incloent-hi la portada i la contraportada. Altra cosa important, és el format del llibre, en el meu cas es de 21 x 21 cm, té forma quadrada, molt habitual en llibres per a públic infantil.

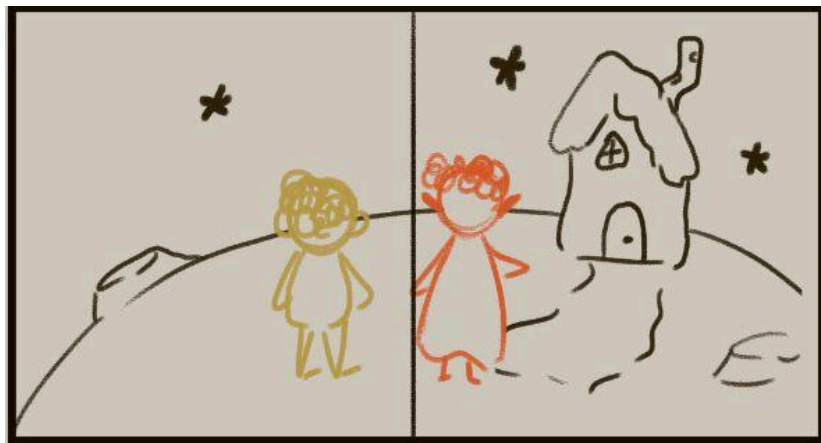

Fig.19. Exemple de l'esbós de la il·lustració 11 en el storyboard.

Un cop tenia clar el text i el format del llibre, vaig començar amb la distribució de les diferents pàgines. En dos fulls A3, vaig fer un storyboard molt esquemàtic de les pàgines i vaig anar esbossant cada il·lustració seguint el text. Totes les il·lustracions són a doble pàgina, ja que volia que predominara la imatge sobre el text. En total, he fet vint-i-una il·lustracions. Com que l'espai és un dels temes principals del conte, l'he representat varies vegades al llarg de la història.

4.3.5 Realització de les il·lustracions

Fig.20. Iglesias, G . (2019). *Pepita Sarmiento*. [Llibre il·lustrat]. il·lustracions de David Sierra Listón.

Una vegada completats tots els passos previs, va arribar el moment d'il·lustrar cada una de les pàgines del llibre. Inicialment, vaig decidir treballar en la portada i la contraportada. No obstant això, més endavant, en el punt 4.3.9, explicaré el motiu pel qual no és recomanable començar per aquestes parts del llibre.

Vaig agafar com a referent el llibre *Pepita Sarmiento* (Iglesias & Sierra, 2019) de David Sierra Listón y Gracia Iglesias. Aquest llibre té un format molt semblant al que volia per al meu projecte: forma quadrada, il·lustracions a doble pàgina, menys text que imatge, i està dirigit a un públic infantil. Per això, en el moment de realitzar les meues il·lustracions, vaig seguir l'estil i l'estructura d'aquest llibre com a guia.

El primer que veiem al obrir un llibre són les guardes. Com el meu projecte tracta en gran part sobre l'espai, vaig fer unes guardes blau fosc amb elements espacials en color groc clar. Elements com naus espacials, coets, estrelles, galàxies i diferents planetes, tot formant un patró.

Fig.21. Primera prova de color de les guardes.

Fig.22. Color final de les guardes.

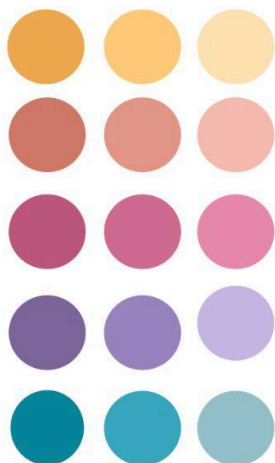

Fig.23. Paleta de colors principal.

Per completar millor el llibre, he volgut incloure dues doble fulles abans de la primera pàgina de la història. La primera, amb el títol del conte i un espai en blanc reservat per a un futur colofó, en cas que alguna editorial estiguera interessada. La segona, és una dedicatoria al meu germà Víctor, però pretenc que tots els xiquets que ho lliguen se senten al·ludits.

Per començar el procés de fer les il·lustracions que conformen la història del conte, el primer que vaig fer va ser fotografiar els esbossos que havia fet prèviament en les fulles A3. En un arxiu de Adobe Photoshop de 21x42cm, vaig començar a donar color a cada una de les pàgines del llibre. Com ja tenia la línia dels esbossos, no vaig veure necessari fer un dibuix a línia previ a l'aplicació del color. A més, com les il·lustracions són a doble pàgina, per a que

cap element important es quedara en el plec de les pàgines, vaig fer una línia enmig de l'arxiu per separar cada pàgina.

Pel que fa a l'elecció dels colors, tot el llibre segueix una paleta de colors semblant. Els personatges principals vesteixen amb colors complementaris entre ells: Coco Briski amb una capa morada i Víctor amb un jersei groc. Per representar els planetes i elements de l'espai he utilitzat els mateixos colors en totes les il·lustracions, variant tonalitats més fosques o més clares de rosa, blau, taronja, groc i lila. A excepció d'alguns elements puntuals com la xemeneia, la gespa del parc, la lluna o el planeta Terra, he utilitzat els mateixos colors per als elements de totes les il·lustracions, amb la intenció de que tot quede ben integrat i harmoniós.

Fig.24. El personatge de Víctor abans de corregir l'expressió corporal.

Fig.25. El personatge de Víctor després de corregir l'expressió corporal.

4.3.6 Expressió corporal

L'expressió corporal és una forma de comunicació no verbal que ajuda a transmetre emocions i estats d'ànim dels personatges sense necessitat de paraules. En els llibres infantils, on el text pot ser limitat, les il·lustracions juguen un paper fonamental. Un personatge que mostra clarament la seua alegria, tristesa, por o sorpresa a través del seu llenguatge corporal facilita que els xiquets compreguen millor la trama i les emocions dels personatges. A més, els ajuda a desenvolupar l'empatia i a reconèixer les emocions dels altres.

Els personatges amb expressions corporals dinàmiques i variades fan que les històries siguin més interessants i atractives per als xiquets. Una història on els personatges són estàtics i inexpressius pot resultar avorrida i perdre l'atenció dels lectors més joves. En canvi, personatges amb expressions corporals vibrants i plenes de vida poden captar i mantenir l'interès dels xiquets, fent que desitgen seguir llegint i explorant la història.

Malgrat això, al començament no vaig saber representar correctament l'expressió corporal dels personatges. En les primeres il·lustracions que li vaig ensenyar a la tutora, els protagonistes estaven molt estàtics i inexpressius. Per això, em va aconsellar buscar referents i exemples d'anatomia i morfologia en llibres, portfolios i il·lustracions d'artistes amb un estil semblant al meu, per tal de corregir-los.

4.3.7 Ombres i llums

En un primer instant, no tenia intenció d'afegir llums i ombres a les il·lustracions. Ja que el meu estil es basa en tintes planes i no ho havia provat abans, per tant era eixir-me de la meua zona de confort.

Fig. 26. Última il·lustració del llibre.
Exemple de llums i ombres.

No obstant això, al veure les il·lustracions en conjunt, em vaig adonar que la meua història requeria d'aquests elements per a donar-li un sentit més real i enriquidor. De fet, hi ha un personatge que no podria existir sense llum: l'estrela. Aquesta necessita brillar, i per tant, havia d'incloure llums i ombres a totes les pàgines que ho necessitaren, ja no sols per l'estrela, sinó també, per a altres elements com la lluna i el sol.

Aquest canvi va ser crucial per aconseguir l'atmosfera adequada a la història i per destacar els elements màgics que envolten el conte. Les llums i les ombres no sols afegeixen profunditat visual, sinó que també ajuden a transmetre emocions i moments clau del conte, creant una experiència més immersiva i emocionant per als xicotets lectors.

Fig.27. Il·lustració 7 del llibre sense llums ni ombres.

Fig.28. Il·lustració 7 del llibre amb llums i ombres.

4.3.8 Revisió de la portada y la contraportada

La portada d'un llibre és la que captura l'atenció dels lectors. Aquesta impressió inicial pot determinar si el lector decideix llegir el llibre o no. En el cas dels contes infantils, les portades han de ser acolorides i cridaneres perquè els xiquets se senten atrets.

El que es recomana a l'hora d'il·lustrar un llibre és deixar el disseny de la portada per al final. Açò és perquè, després d'escriure i il·lustrar l'interior del llibre, es té més clar quins són els aspectes importants de la història que s'està contant.

En el meu cas, no vaig seguir aquest consell perquè tenia molt clar que volia representar l'espai amb molts planetes colorits. No obstant això, vaig haver de refer la portada i la contraportada varies vegades, ja que faltaven elements que, després d'il·lustrar l'interior del conte, vaig creure necessaris. La portada inicial no incloïa la lluna ni els personatges principals. En la portada final vaig creure necessari afegir aquests dos elements recurrents.

Fig.29. Primer disseny de la portada i la contraportada.

Fig.30. Segon disseny de la portada y la contraportada.

Fig.31. Portada i contraportada final.

4.3.9 Procés d'elecció de la tipografia

Seleccionar una bona tipografia en contes infantils és fonamental, ja que pot influir en la comprensió i la interacció dels xiquets amb la història. Una bona elecció de la tipografia pot facilitar la lectura i fer-la més entretinguda.

La tipografia juga un paper important en fer que un llibre siga atractiu visualment per als xiquets. Elegir una tipografia divertida ajuda a establir el to del conte i a reforçar l'ambient i les emocions que es volen transmetre. A més, la lletra ha de ser gran i ha de destacar del color del fons per a que siga fàcil de llegir.

En el meu cas la cerca de tipografies va ser llarga, vaig fer moltes proves amb diferents fonts. Tenia una tipografia que m'agradava i reunia les condicions per ser una bona candidata per un llibre infantil, però tenia drets d'autor. Així que, al final vaig elegir una de lliure disposició, Indie Flower, pareguda a la que ja tenia. En quant al color, tots els textos estan en blanc per a resaltar sobre els fons foscos. Per a la portada, he utilitzat la mateixa tipografia amb un degradat de colors càlids que contrasten amb el blau fosc de l'espai.

Fig. 32. Tipografia Indie Flower.

4.3.10 Maquetació i impremta

Una vegada finalitzats tots els passos anteriors, podem començar amb la maquetació del llibre. En el moment de maquetar i imprimir un llibre infantil il·lustrat, s'han de tenir en compte molts aspectes diferents com el format, la tapa, el tipus de paper i el color.

La diversitat de formats i mesures és una característica principal dels llibres infantils. En el meu cas, és un llibre quadrat de 21x21cm, el que fa que, al obrir-lo les il·lustracions a doble pàgina es veguen de 21x42cm, per lo tant, més grans i cridaneres.

Per a l'enquadernació del llibre vaig mirar varies maneres de fer-ho. En un primer moment anava a tindre tapa dura ja que és més resistent i elegant. No obstant això, en les impremtes que vaig mirar no ho feien, així que m'ho tenia que fer jo manualment. Finalment vaig decidir fer-ho en tapa blanda ja que no disposava de temps suficient per a cosir i enquadrar el llibre jo mateixa.

Açò va ser un problema, perquè fins el moment no tenia idea de com maquetar un llibre, així que vaig cometre diversos errors al ordenar les pàgines per a dur-les a la impremta. Com en un principi el llibre anava a tenir tapa dura, vaig maquetar les pàgines com si l'enquadernació fora cosida. En canvi, al canviar a tapa blanda, les pàgines van apegades al llom, per la qual cosa la maquetació es realitza de manera diferent. Finalment ho vaig entendre i el resultat ha sigut molt favorable.

Pel que fa al tipus de paper, vaig elegir Offset de 120 grams, perquè les pàgines foren un poc gruixudes i no es doblaren tan fàcilment. La portada i contraportada estan fetes amb un paper més dur ja que són la tapa del llibre i una de les seues funcions és protegir-lo. Altre factor a tenir en compte en el moment de triar el paper és el color de les il·lustracions, ja que tots els papers no retenen la tinta igual. El paper offset és un material sense polir pel que totes dues superfícies tenen molt porus, de manera que té una alta capacitat d'absorció de tinta i tenen un tacte rústic per la seua rugositat.

Per últim, dir que, desde el principi, les il·lustracions s'han treballat a tamany real per evitar modificar-les i que perga qualitat en el moment de imprimir el llibre. A excepció de la portada i contraportada que es va tindre que fer tres mil·límetres més ampla per a realitzar el llom del llibre.

4.4 RESULTAT FINAL

El resultat final del projecte consta d'un llibre de quaranta-dos pàgines compost per vint-i-una il·lustracions a doble pàgina i els seus respectius textos, a més de la portada i la contraportada. El llibre té forma quadrada i mesura 21x21 cm, el que fa que siga bastant menut i per tant, facil d'agafar i manipular per als xiquets. Encara que, lo suficientment gran per a que al obrir-lo les il·lustracions es vegem completes amb una mesura de 21x42cm.

Està imprès amb paper offset de 120 grams per a que les seues pàgines sigen més resistent ja que va dirigit a un públic infantil. Més concretament a xiquets de entre set i onze anys, els quals estan en una etapa d'aprenentatge, on necessiten històries de fantasia i aventures amb arguments i personatges que els criden l'atenció i siguen fàcils d'entendre. A més, en llibres per a aquestes edats la tipografia triada ha de ser gran i clara per a facilitar la lectura, i les il·lustracions han de ser fidels al text i amb colors vius.

Desde el meu punt de vista artístic, el resultat final és exactament com me'l imaginava en un principi. He pogut plasmar la història que volia contar amb personatges i il·lustracions originals creades amb el meu estil artístic.

Les il·lustracions destaquen per els colors vius aplicats amb tintes planes en un primer moment, i reforçades amb pinzellades més fines per damunt per a donar detalls i textures als personatges i els escenaris de cadascuna de les pàgines. Aquesta manera de colorejar m'agrada perquè em permet ferme una idea inicial dels colors i les tonalitats que tindrà la il·lustració abans de entrar en detalls, es una manera de veure una vista previa de com quedaran els colors a la imatge abans de completarla. Cal destacar que, els personatges estan directament acolorits amb colors, sense una línia de contorn prèvia, ja que d'aquesta manera és més atractiu visualment per als xiquets. Pel que fa a la paleta de colors, vaig triar colors vius i agradables a la vista per a totes les pàgines, d'aquesta manera el llibre ha quedat harmoniós i atractiu per als xiquets. A més, el paper triat per a imprimir-ho ha ajudat a que els colors queden exactament com els volia, ja que absorbeix molt bé la tinta.

A més dels colors vius i variats que dominen les il·lustracions, el que realment destaca en el llibre són els personatges, dissenyats amb el meu estil artístic propi. Quan cree personatges, em centre especialment en ressaltar les expressions facials per a transmetre emocions i personalitats de manera efectiva. Aquesta expressivitat es manifesta mitjançant ulls grans i plens de vida, així com boques amples i dinàmiques que reflecteixen l'emoció de cada moment.

Cada personatge porta un vestuari distintiu que ajuda a resaltar la seua individualitat i les seues diferències. Aquestes diferències en el vestuari no només afegeixen un interès visual al llibre, sinó que també ajuden a definir i enriquir la caracterització de cadascun dels protagonistes. Així, a través de la roba i els accessoris, es poden inferir aspectes del seu context, la seva personalitat i el seu paper dins de la història.

El llibre està pensat, principalment, per a un públic infantil d'entre set i onze anys, com es pot intuir pel tipus d'il·lustracions colorides i els personatges expressius. Aquestes il·lustracions, amb els seus colors vius i detalls atractius, estan dissenyades per a captar l'atenció i la imaginació dels xiquets dins d'aquest grup d'edat, oferint-los una experiència visual i narrativa que encaixa amb les seves capacitats de comprensió i el seu interès per les històries fantàstiques.

No obstant això, el llibre no està limitat exclusivament als lectors joves. Els adults també poden gaudir d'aquesta obra, ja sigui compartint la lectura amb els seus fills o nets, o fins i tot llegint-lo en solitari. Les il·lustracions detallades i la trama que mescla l'aventura amb el tema de les malalties infantils ofereixen una doble capa de significat i apreciació que pot ser atractiva per a persones de més edat, que tinguen familiars en una situació similar. Així, el llibre es

converteix en una obra intergeneracional, capaç de connectar diferents públics a través de la seva història i art.

Aquest enfocament no només permet que els adults gaudeixin de la qualitat artística de les il·lustracions, sinó que també els ofereix una oportunitat per a empatitzar i comprendre millor les experiències dels xiquets que passen per malalties. La narrativa, encara que aparentment senzilla, està carregada de simbolisme i missatges que ressonen tant amb els petits com amb els grans.

Fig.33. Il·lustració 4 final.

Fig.34. Il·lustració 16 final.

Fig.35. Llibre de Coco Briski junt a 3 llibres referents: Hughes, E. (2014). *Salvaje*. [Llibre il·lustrat]. Yarlett, E. (2018). *El correo del Dragón*. [Llibre il·lustrat]. Iglesias, G. (2019). *Pepita Sarmiento*. [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de David Sierra Listón.

5. CONCLUSIONS

Si observem amb retrospectiva el procés i el resultat del projecte, crec que he assolit satisfactòriament els objectius inicials d'escriure i il·lustrar un llibre infantil interessant i de qualitat. Podent, així presentar i ensenyar el llibre imprès al tribunal de la defensa del Treball Final de Grau. Aquest fet permet que el tribunal observe i manipule el conte amb les seues mans, que sempre serà més satisfactori que veure imatges a una pantalla.

Per tant, la realització d'aquest llibre m'ha proporcionat, d'una banda, el coneixement de noves eines i recursos artístics que no coneixia abans i, d'altra banda, m'ha ajudat a millorar i perfeccionar les habilitats que ja tenia.

Dur a terme un projecte com aquest em fa reflexionar sobre la complexitat de crear una bona història, per simple que pugui semblar. De fet, com més senzilla és, més important és cuidar cada detall. A més, resulta interessant veure com es pot utilitzar la fantasia i els recursos que ofereix per a transmetre missatges i ensenyances aplicables a la vida real.

Pel que fa al treball teòric, la redacció d'aquesta part m'ha resultat més difícil que el projecte pràctic. Tot i que tenia una idea clara dels continguts que volia incloure, estructurar i ordenar les idees de manera clara i coherent no ha sigut fàcil. En canvi, la part pràctica em permetia expressar la meua creativitat de manera més lliure.

En conclusió, aquest projecte ha estat un gran repte des de l'inici. Encara que ja havia il·lustrat altre llibre infantil, aquest és el primer que escric, il·lustre i maquete per a imprimir i presentar a una editorial. No obstant això, degut al límit de temps, el llibre es presentarà a editorials més avant, ja que suposa una alta despesa econòmica i logísticament no es viable fer-ho mentre duc a terme el Treball Final de Grau. A més, cal recalcar que aquest projecte pretén ser el primer d'una col·lecció de llibres sobre les aventures de Víctor i Coco Briski, amb l'esperança de comptar amb el suport d'una editorial interessada en portar endavant aquest projecte.

6. REFERÈNCIES

6.1 BIBLIOGRAFIA

Agudelo, P. (2011). Los ojos de la palabra. La construcción del concepto de écfrasis, de la retórica antigua a la crítica literaria. *Lingüística y literatura*. N.º 60, 75-92.

Amo, J. M. de (2010). Los recursos metaficcionales en la literatura juvenil: el caso de *Dónde crees que vas y quién te crees que eres* de Benjamín Prado. *Revista Ocnos*, 6, 21-34.

Andrés Almada, A., & de Pedro, P. (2022). *La niña raíz*. Editorial Luis Vives (Edelvives).

Beger, K. (2007). *Psicología del desarrollo infancia y adolescencia*. Colombia. Editorial Panamericana.

Blue, B. (2019). *Once Upon a Unicorn Horn*. Editorial Frances Lincoln.

Blue, B. (2020). *Once Upon a Dragon's Fire*. Editorial Frances Lincoln.

Blue, B. (2020). *Wonder, the art and practice of Beatrice Blue*. Editorial 3DTotal Publishing.

Blue, B. (2021). *Once Upon a Mermaid's Tail*. Editorial Frances Lincoln.

Blue, B. (2023). *Once Upon a Witch's Broom*. Editorial Frances Lincoln.

Celier et al. (2022). *Totes les famílies del meu poble*. Barcelona: Editorial Picarona.

Delibes, M. (1994). *Escribir para niños*. *CLIJ*, 61, 16-17.

Flores, C., & Pellerin, K. (2022). *Listen to Your Inner Voice*. Editorial ACL Creative Studio.

Green, S., & de Pedro, P. (2021). *Viaje al País del Ajedrez*. Editorial Molino.

Hughes, E. (2014). *Salvaje*. Traduit del inglés per Regina López Muñoz. Buenos Aires: Editorial Libros del Zorro Rojo.

Iglesias, G., & Sierra Listón, D. (2019). *Pepita Sarmiento*. Bilbao: Editorial Mensajero.

Isern, S., & Sierra Listón, D. (2020). *La bruja que no quería ser princesa*. Barcelona: Editorial Beascoa.

Lluch, G. (2003). *Textos y paratextos en los libros infantiles*. En Albentosa, J. I.; Cerrillo, P.; Yubero, S. (coords.), *La formación de mediadores para la promoción de la lectura*. Servicio de Publicaciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.

Lovato, A. (2000). *Historia crítica de la ilustración en los libros infantiles y juveniles publicados en lengua castellana*. En *Actas del II Congreso de Literatura Infantil y Juvenil*. Universidad de Extremadura. pp. 107-111.

Mañas, P., & Sierra Listón, D. (2017). *Cuentos criminales*. Almería: Editorial Libre Albedrío.

Mañas, P., & Sierra Listón, D. (2020). *Anna Kadabra: El club de la luna llena*. Barcelona: Editorial Destino.

Mañas, P., & Sierra Listón, D. (2020). *Anna Kadabra: Un monstruo en la bañera*. Barcelona: Editorial Destino.

Markles, S., & Morales, V. (2023). *Could You Ever Dive With Dolphins!?* Editorial Scholastic Inc.

Lavoide, L., & Morales, V. (2023). *Monster Baker*. Editorial Roaring Brook Press.

Marton's twins, & Pellerin, K. (2024). *Being Different is Truly Magnificent*.

Pellerin, K. (2024). *Magical Woodland Coloring Book: 30 Illustrations of an Enchanting Forest Getaway*. Editorial Page Street Publishing.

Palmiola, I., & de Pedro, P. (2022). *La misión de los fantasmas*. Editorial Algar.

Rowling, J. K. (1995). *Harry Potter y la Orden del Fénix*.

Vázquez Figueiras, A., & de Pedro, P. (2022). *A Apalpadora*.

Yarlett, E. (2018). *El correo del Dragón*. Traduït del anglès per Antón Sánchez. Editorial Luis Vives (Edelvives).

7. ÍNDEX DE FIGURES

Fig.1	El Conill Blanc. Primera il·lustració de John Tenniel per a Alicia en el país de les meravelles.	9
Fig.2	Il·lustració de Luna LoveGood per a l'assignatura de Teoria de la Il·lustració i del Disseny Gràfic.(2022).	10
Fig.3	Portada del projecte 2 de Narrativa Seqüencial: Còmic.	10
Fig.4	Pàgina 1 del projecte 2 de Narrativa Seqüencial: Còmic.	10
Fig.5	Pàgina 2 del projecte 2 de Narrativa Seqüencial: Còmic.	10
Fig.6	Isern, S . (2020). <i>La bruja que no quería ser princesa</i> . [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de David Sierra Listón	11
Fig.7	Maña, P . (2020). <i>Anna Kadabra: Un monstruo en la bañera</i> . [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de David Sierra Listón	11
Fig.8	Vázquez, A. (2022). <i>A Apalpadora</i> . [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de Patricia de Pedro.	12
Fig.9	Almada, A. (2022). <i>La niña raíz</i> . [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de Patricia de Pedro.	12
Fig.10	<i>Hace frío en casa</i> . (2024). Il·lustració de Kate Pellerin.	12
Fig.11	Markle, S. (2023). <i>Could You Ever Dive With Dolphins!?</i> [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de Vanessa Morales.	13
Fig.12	Lavoie, L. (2023). <i>Monster Baker</i> . [Llibre il·lustrat].	13

Il·lustracions de Vanessa Morales.

Fig.13	.Blue, B. (2023). Il·lustració per a la col·lecció Càpsula amb Estudio Niksen.	13
Fig.14	Blue, B. (2023). Il·lustració del llibre <i>Once Upon a Witch's Broom</i>	14
Fig.15	El meu germà Víctor amb quatre anys.	14
Fig.16	Celier, O. & T. Piet. <i>Totes les famílies del meu poble</i> . [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions d'Ariane Caldin.	15
Fig.17	Fitxa model de Coco Briski.	15
Fig.18	Fitxa model de Víctor.	16
Fig.19	Exemple de l'esbós de la il·lustració 11 en el storyboard.	17
Fig.20	Iglesias, G . (20219). <i>Pepita Sarmiento</i> . [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de David Sierra Listón.	18
Fig.21	Primera prova de color de les guardes.	18
Fig.22	Color final de les guardes.	18
Fig.23	Paleta de colors principal.	18
Fig.24	El personatge de Víctor abans de corregir l'expressió corporal.	19
Fig.25	El personatge de Víctor després de corregir l'expressió corporal.	19
Fig.26	Última il·lustració del llibre. Exemple de llums i ombres.	20
Fig.27	Il·lustració 7 del llibre sense llums ni ombres.	20
Fig.28	Il·lustració 7 del llibre amb llums i ombres.	20
Fig.29	Primer disseny de la portada i la contraportada.	21
Fig.30	Segon disseny de la portada i la contraportada.	21
Fig.31	Portada i contraportada final.	21
Fig.32	Tipografia Indie Flower.	22
Fig.33	Il·lustració 4 final.	25

Fig.34	Il·lustració 16 final.	26
Fig.35	I.Llibre de Coco Briski junt a 3 llibres referents: Hughes, E. (2014). <i>Salvaje</i> . [Llibre il·lustrat]. Yarlett, E. (2018). <i>El correo del Dragón</i> . [Llibre il·lustrat]. Iglesias, G. (2019). <i>Pepita Sarmiento</i> . [Llibre il·lustrat]. Il·lustracions de David Sierra Listón.	26

8.ANNEXOS

ANNEX I.
RELACIÓ DEL TREBALL AMB ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE
DE L'AGENDA 2030

Annex al treball de fi de Grau i treball de fi de Màster: relació del treball amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030.

Grau de relació del treball amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Objectius de Desenvolupament Sostenible	Alt	Mitjà	Baix	No escau
ODS 1. Fi de la pobresa.				
ODS 2. Fam zero.				
ODS 3. Salut i benestar.				
ODS 4. Educació de qualitat.				
ODS 5. Igualtat de gènere.				
ODS 6. Aigua neta i sanejament.				
ODS 7. Energia assequible i no contaminant.				
ODS 8. Treball decent i creixement econòmic.				
ODS 9. Indústria, innovació i infraestructures.				
ODS 10. Reducció de les desigualtats.				
ODS 11. Ciutats i comunitats sostenibles.				
ODS 12. Producció i consum responsables.				
ODS 13. Acció pel clima.				
ODS 14. Vida submarina.				
ODS 15. Vida d'ecosistemes terrestres.				
ODS 16. Pau, justícia i institucions sòlides.				
ODS 17. AAliances per a assolir els objectius.				

Descripció de l'alineació del TFG/TFM amb els ODS amb un grau de relació més alt.

**Annex al treball de fi de Grau i treball de fi de Màster:
Relació del treball amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030.**

ANNEX II.
LLIBRE IL·LUSTRAT COCOBRISKI.

Mireia Soler Francés

COCO BRISKI

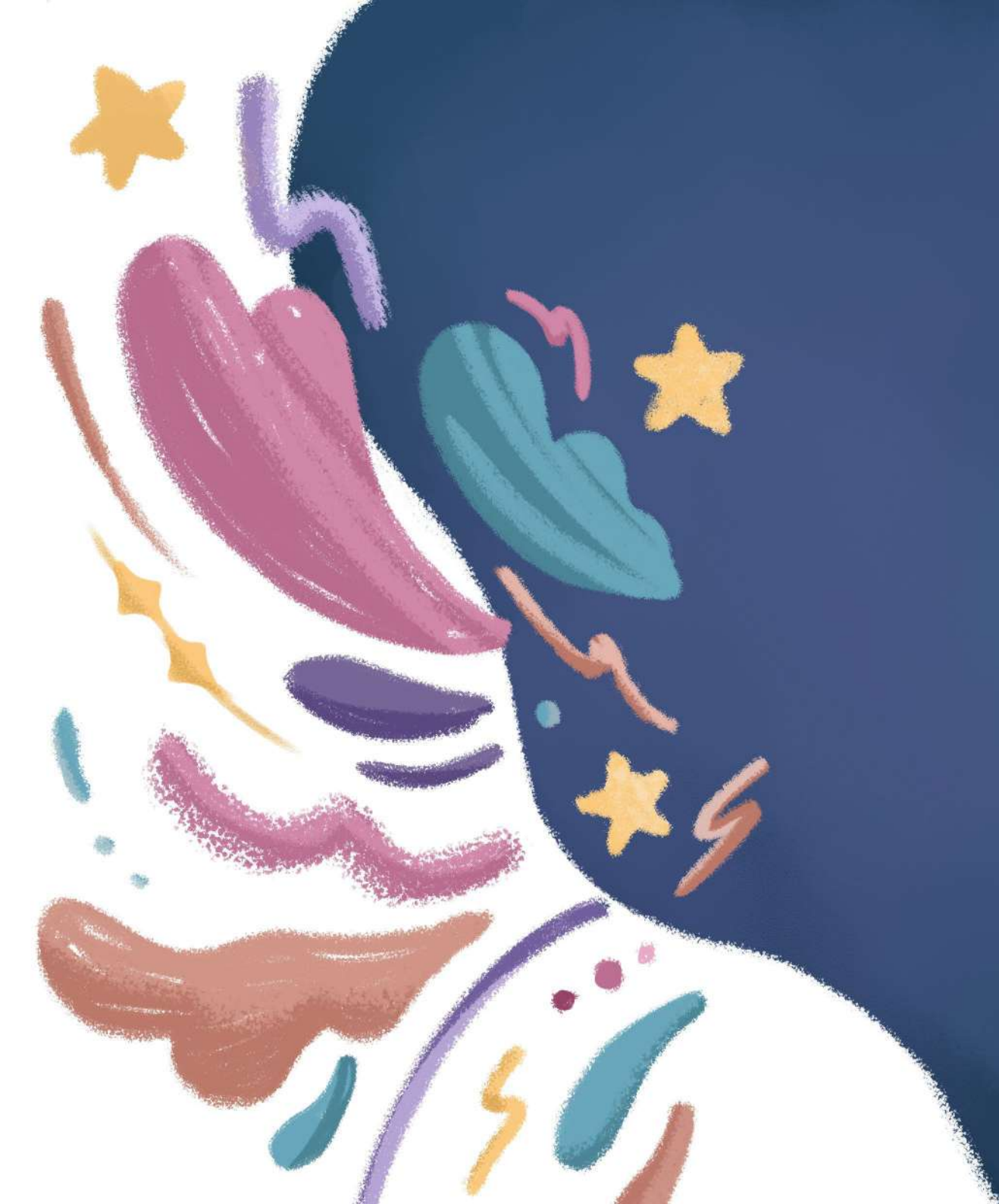
Victor coneix un nou i
estrany amic que el portarà
a viure aventures increïbles.

COCO BRISKI

Mireia Soler Francés

Al meu germà Víctor,
perquè mai deixes de somiar.

Esta es la història de Víctor,
un xiquet al qual la vida li tenia
guardades moltes sorpreses.

Quan era xicotet alguna cosa va
començar a canviar en ell.

Els metges li van prohibir córrer, saltar
i jugar com els altres xiquets.

En una de les seues visites al metge,
la seua doctora li va dir una frase
que canviaria la seua vida:

"El teu cos es mou diferent,
com si sempre estigueres dins
d'un vestit d'astronauta".

Des d'eixe moment
va començar a somiar
amb anar a l'espai.

Victor estava molt emocionat perquè li havien preparat una gran festa d'aniversari amb tots els seus amics.

La festa estava decorada amb banderoles d'estreles, barrets amb planetes i temàtica espacial.

El regal que més li va agradar va ser un telescopi.

Eixa mateixa nit, Víctor és va passar hores mirant la lluna i les estrelles.

De sobte, va començar a veure una xicoteta ombra en la lluna, que semblava fer-se cada vegada més gran.

En eixe moment va escoltar una veu. Va apartar la vista del telescopi i és va quedar molt quiet, observant a un estrany xiquet assegut en la seua finestra.

Semblava un xiquet, però era diferent, tenia les orelles punxegudes i uns xicotets ullals, portava una capa i unes botes acabades en punta.

"Hola! Em dic Coco Briski, he vist que em miraves des de la teua finestra".

Víctor no entenia què estava passant. "Només estava mirant la lluna amb el meu nou telescopi", va dir amb la veu tremolosa.

"M'encantaria anar a l'espai!", va dir Víctor sense dubtar ni un instant.

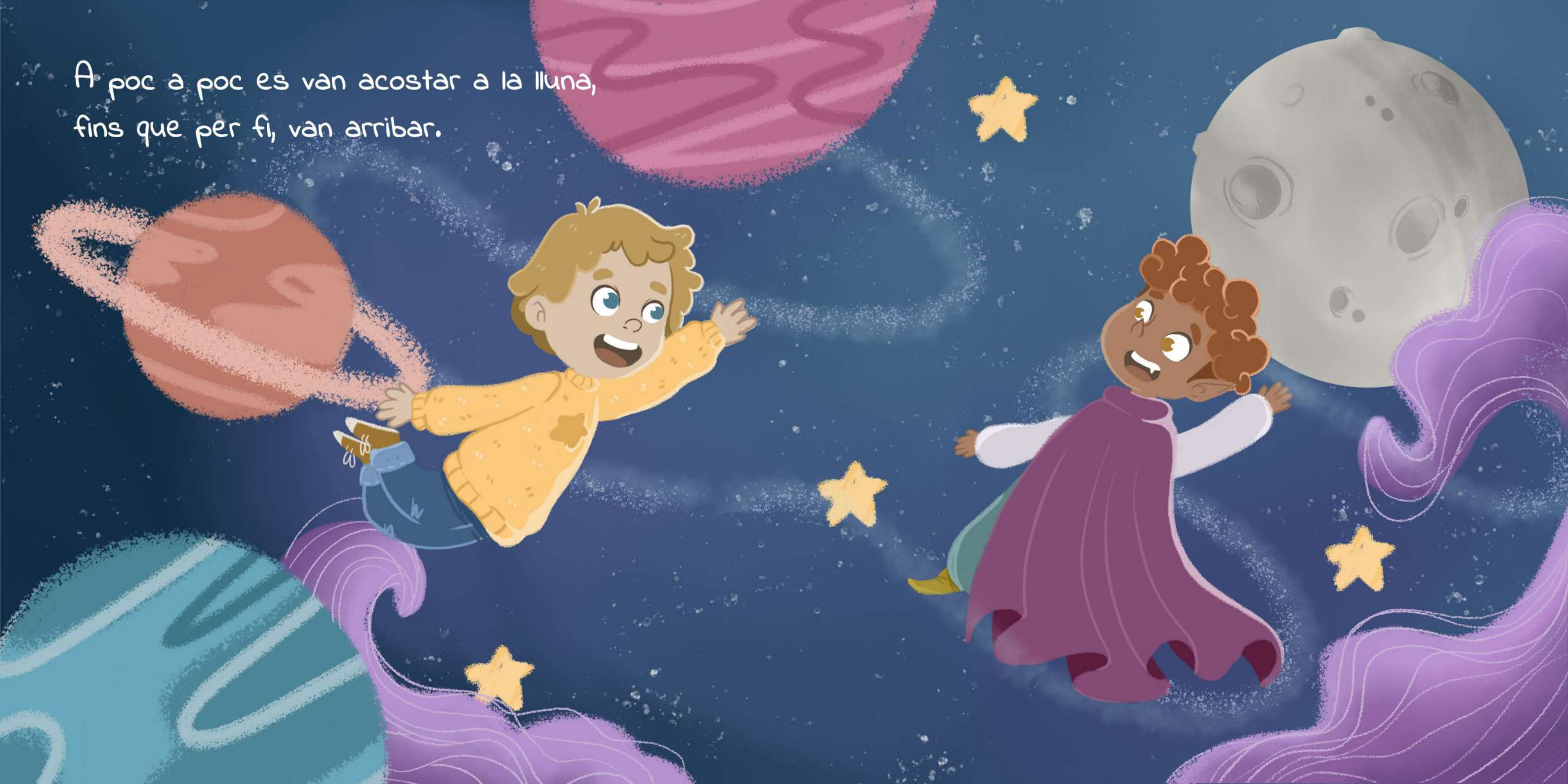
"Això està fet!, Anem, t'ensenyaré d'on vinc!" va dir el seu nou amic agafant-li la mà.

Víctor va tancar els ulls i en obrir-los no podia creure el que estava veient.

Estaven a l'espai, envoltats d'estrelles i planetes!

A poc a poc es van acostar a la lluna,
fins que per fi, van arribar.

Coco Briski li va ensenyar a caminar i saltar per la lluna, allí Víctor podia córrer i saltar millor, no li costava moure's com en la Terra.

Després de jugar una bona estona, van anar a casa de Coco Briski, era una xicoteta cabanya en la cara oculta de la lluna.

La casa per fora no era gran cosa, però per dins semblava enorme, tenia un gran saló ple d'objectes estranys, i en una cantonada, una gran ximenera.

Víctor es va acostar a una taula on hi havia un gran llibre ple de fotografies, dibuixos i anotacions.

"És el meu àlbum de records, ací escric i guardo totes les meues aventures", va explicar Coco Briski.

En eixe moment van
escoltar uns colps que
provenien de la
ximenera.

"Oh no! una
altra vegada
eixe estrany so"
va dir Coco Briski molt espantat.

Victor es va adonar que el seu nou amic no era tan valent com semblava, així que va decidir investigar d'on provenia allò.

Va mirar dins de la ximenera i va veure una xicoteta estrela atrapada i tota bruta.

Entre els dos xiquets la van ajudar a eixir.

"Moltes gràcies!, fa dos nits vaig olorar unes galletes acabades de traure del forn i quan vaig voler donar una ullada em vaig quedar atrapada".

El sol començava a eixir, així que Coco Briski havia de portar a Víctor de tornada a casa.

L'estrela els va acompanyar i va decidir quedar-se amb Víctor com a agraïment per salvar-la.

"Adeu amics!, tornaré quan isca la lluna,
per a jugar junts una altra vegada, encara
ens queden moltes aventures per viure",
va dir Coco Briski mentre s'allunyava volant.

Victor es va ficar en el llit, davall dels llençols, i amb la llum que desprenia la xicoteta estrela, va començar a escriure el seu propi llibre d'aventures, començant per la que acabava de viure.

Que noves i emocionants aventures li esperen a Víctor i els seus amics?

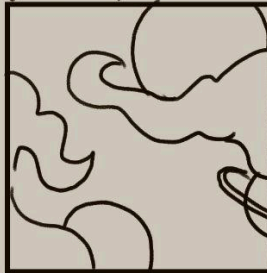

ANNEX III.
ESBOSSOS I STORYBOARD

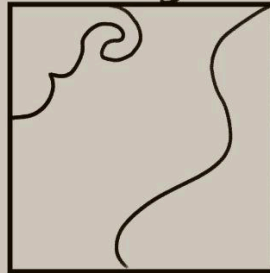
↓ Contraportada

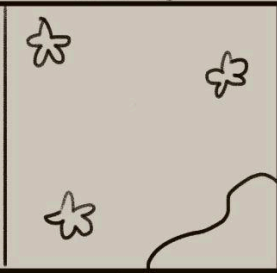
Portada ↓

Pàgina Colofon

Dedicatona ↓

Vic, triste en el parque ↓

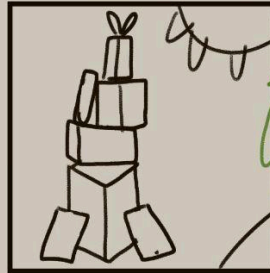
1

Vic imaginar-se en l'espai ↓

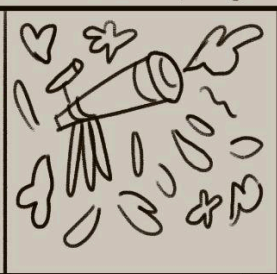
2

Cumple victor ↓

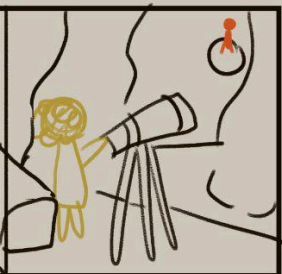
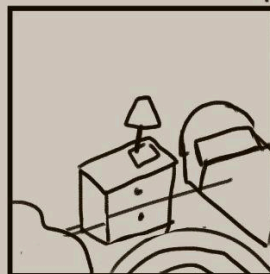
3

Tots mirant el telescopi ↓

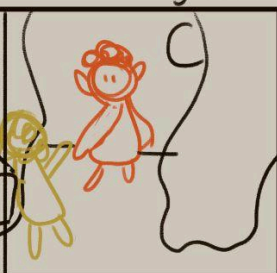
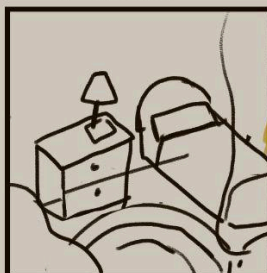
4

Vic mirant per el telescopi ↓

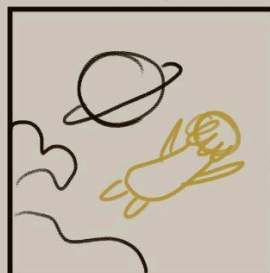
5

↓ Coco sentat en la finestra

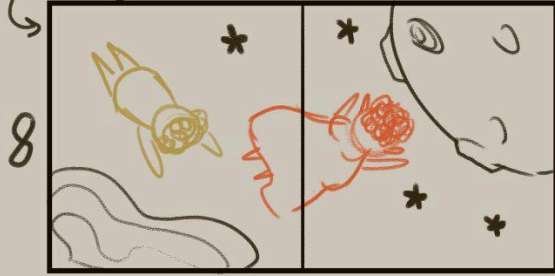
6

Anon a l'espai ↓

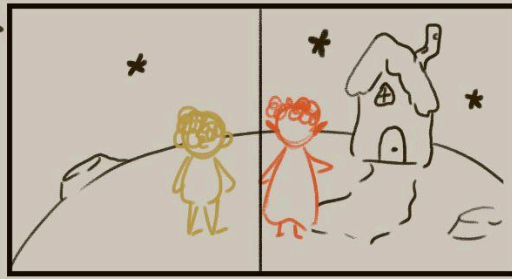
7

Llegando a la Luna

8

De camino a casa de Coco B.

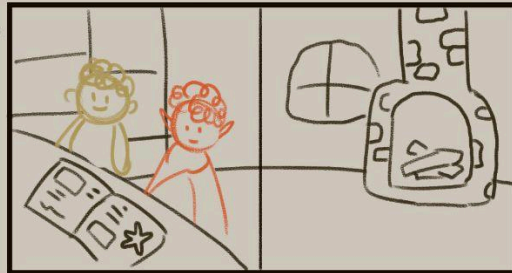
9

La casa por dentro

10

Mirando el album de Coco

11

Escuchan unos golpes

12

Golpes

Victor se asoma a la chimenea

13

La estrella da vueltas sobre ellos

14

Tornan a la Terra

15

Victor despedirse de Coco

16

Vic i la estrella dins del llit en un llibre nou

17

